ujforum53.qxp 7/7/2006 5:00 PM Page 34

Üzemszünet biztosítás

PÜSÖK RÉKA

A 2001. szeptember 11-i események az egész világot megrázták. Az emberi és tárgyi veszteségek mellett a gazdasági folyamatokra is lényeges hatással voltak. Tekintettel arra, hogy ilyen jellegű események bármikor bekövetkezhetnek a világ bármely részén, a hasonló események anyagi következményeinek elhárítása igen fontos üggyé vált. Ezért jelentős egy olyan biztosítási szerződés megkötése, amely kárpótolja a nemkívánatos esemény nyomán keletkezett veszteségeket.

Az említett terrortámadások alkalmával keletkezett károk képezték Amerika történelmében az eddigi legköltségesebb biztosított káreseményt. A Biztosítási Hírközlő Intézet (Insurance Information Institute) előrejelzései szerint, melyet közvetlenül az esemény bekövetkezte után tett közzé, a biztosított károk értéke megközelítőleg 40,2 milliárd dollár volt. Ennek 27%-át az üzemszünet következtében keletkezett károk képezték. Későbbi statisztikák szerint a kifizetendő kártérítések nagysága megközelíti a 60–70 milliárd dollárt[1].

A biztosítótársaságok által eddig fizetett legnagyobb kártérítés összege a nem természeti katasztrófák csoportjában 775 millió dollár, az 1992-es Los Angeles-i faji erőszak következménye volt. A természeti katasztrófák miatt keletkezett károk közül a legmagasabbat, 20 milliárd dollárt az Andrew hurrikán okozta, mely az Egyesült Államok keleti partvidékét érintette 1992 augusztusában.

A New York-i események nemcsak az ikertornyokban tevékenykedő cégek számára okoztak kárt, hanem a szomszédos épületekben lévő több ezer gazdasági egységet is súlyosan érintettek. E cégek legtöbbje rendelkezett baleset- és vagyonbiztosítással, de a tevékenység szünetelése miatt keletkezett bevételi veszteségeket fedező biztosítást nem tartották szükségesnek, mivel kicsi volt a valószínűsége annak, hogy egy bizonyos károsodás után a tevékenység szüneteljen. Ennek következményeként sok cég a mai napig sem tudott teljesen lábra állni. A tevékenység megszakítása miatt beálló negatív hatások kiküszöbölése érdekében fontos az üzemszünet-biztosítási szerződés megkötése.

A terrortámadások sok olyan eseményre világítottak rá, amelyek miatt a biztosítások kiterjesztése ajánlott. Ilyen például a tevékenység megszakításából származó károk elleni biztosítás, melyeket nemcsak természeti csapások idézhetnek elő, hanem az emberi ma-

[1] Markman, M.: *How Business Interruption Losses Stemming From September 11 Will Be Calculated.* Pricewaterhouse Coopers, 2002.

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:00 PM Page 35

gatartás is. A jövőben fontosabbá válik a biztosítási szerződések megkötése olyan események következtében keletkezett károk fedezésére, melyek bármikor megtörténhetnek az emberek életében, de leginkább a gazdasági egységek tevékenysége során, mivel ilyen események egyre gyakrabban bekövetkezhetnek. Ugyanakkor folyamatosan nő a biztosítható értékek száma is.

Mivel az utóbbi években lezajló decentralizáció és automatizálás növeli azon potenciális kockázatok számát, melyek a tevékenység szünetelését idézi elő, az alábbiakban az üzemszünet-biztosítást, annak jellemzőit, előnyeit ismertetjük.

1. Vállalati értékek

A kereskedelmi társaságok számára a legfontosabb a profit szerzése és anyagi értékrendjének folyamatos növelése. De ez a tevékenység kockázatokat hordoz magával, ami annak a következménye, hogy legtöbbször a tervezett profit eltér a ténylegestől. Ennek az eltérésnek a minimalizálására szükséges a két profitnagyság folyamatos összehasonlítása és a különbségek elhárítása.

Egy vállalatnak azonban vannak olyan értékei, melyek megvédésére különböző biztosítási szerződéseket alakítottak ki, melyek a következő elemeket tartalmazzák:

– Személyzet: a vállalatban tevékenykedőket kisebb-nagyobb számban érhetik különböző betegségek, balesetek, melynek következtében képtelenek egy ideig dolgozni, vagy teljesen munkaképtelenekké válnak, ami a vállalat számára többletkiadást okoz. Ezt a veszteséget megfelelő biztosítással kártalanítani lehet.

– Felelősség: a gazdasági egység tevékenysége nyomán károkat okozhat partnereinek, amelyeket kártalanítani kötelesek, ez viszont kihat a vállalat pénzügyére.

– Vagyontárgyak: magukba foglalják az építményeket, technológiai felszereléseket, nyersanyagokat, a folyamatban lévő termelést, melyeket egy nem kívánt esemény megrongálhat és tönkretehet.

– Árbevétel: a tevékenység során generált árbevétel csökkenhet egy nem kívánt esemény hatására, vagy teljesen megszűnhet, mivel a gazdálkodó egység ezt követően képtelen tovább folytatni tevékenységét.

2. Üzemszünetre való hajlamosság

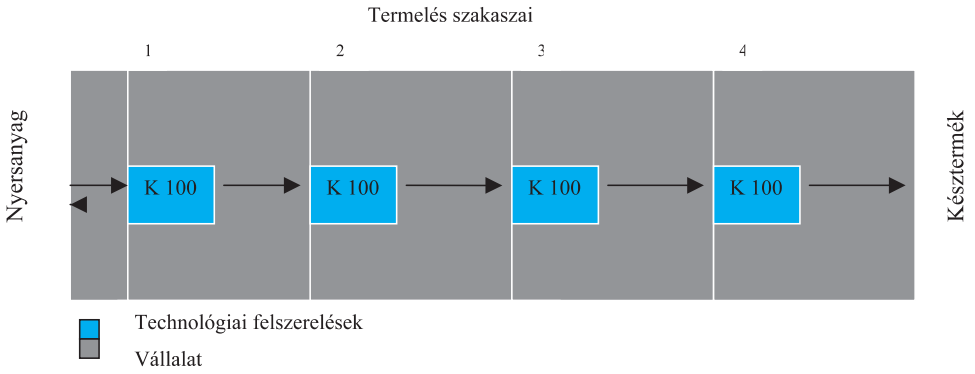
A következőkben arra a kérdésre próbálunk választ keresni, hogy melyek azok a gazdálkodó egységek, melyek hajlamosak az üzemszünetre, illetve ezek milyen okoknak tud-

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:00 PM Page 36

hatók be.

2.1. Belső okok. Egy gazdasági egység által használt termelési módszerek és feltételek lényegesen befolyásolják az üzemszünetre való hajlamosságot. Két olyan vállalattípust vizsgálunk, melyek egy bizonyos terméket több lépésben és más-más üzemben állítanak elő. Az első vállalat minden üzemében egyetlen technológiai felszerelést működtet, mely kapacitását 100%-ban kihasználja. Ezt szemlélteti az 1. ábra, amelyből kiderül, hogy minden gépnek milyen fontos szerepe van a végtermék előállításában, és ha valamelyik meghibásodik, ennek következményeként, ha csak rövid időszakra is, de a termelés leáll.

1. ábra[2]

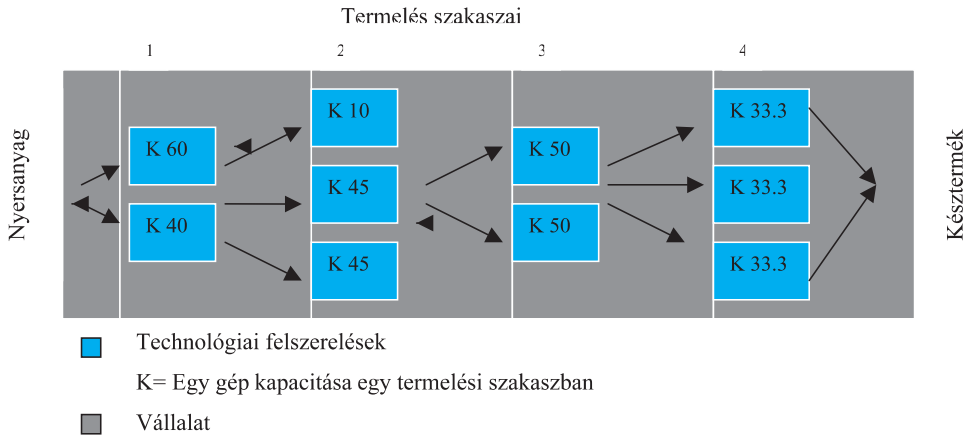

A második vállalat esetén a késztermék előállításához minden üzemben több gépet működtetnek, nem teljes kapacitás-kihasználtsággal, tehát ugyanazon műveletet egy szakaszban több gép végez el. Ezáltal csökkenteni lehet az üzemszünetre való hajlamosságot, mert ha az egyik gép meghibásodik, a másik segítségével tovább lehet folytatni a tevékenységet. Ezt jól szemlélteti a 2. ábra. Ha a K40-es gép meghibásodik, akkor a termelésnek 60%-a érintetlen marad. Látni lehet ennek a vállalatnak az előnyét az előbbivel szemben, azonban a valóságban a legtöbb gazdasági egység arra törekszik, hogy a kis kapacitású gépeit kicserélje egy nagyobbra, viszont ezáltal növeli az üzemszünetre való hajlamosságot.

[2] Meyer, W. – Kuhn, M. – Simon, A. – Sormani, E.: *Business Interruption Insurance.* Swiss Reinsurance Company, Zürich, 2004

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:00 PM Page 37

2. ábra[3]

2.2. Külső okok. Egy vállalat tevékenysége során kapcsolatba kerül más gazdasági szereplőkkel, melyek működése befolyásolja a vizsgált gazdasági egységet. A szállítóktól származnak azok a nyersanyagok, melyek szükségesek a végtermék előállításához, ugyanakkor a szolgáltatók biztosítják az elektromos áramot, amely úgyszintén elengedhetetlen a zavartalan üzemeltetéshez. Ha valamelyik partner tevékenységében zavar vagy szünet áll be, az negatívan hat a felhasználó vállalatra is, mivel kénytelenek leállni a termeléshez szükséges nyersanyagok és energiaforrások hiányában.

Napjainkban egyre többen használják a „just in time" termelési módszert, mely segítségével lényegesen lecsökken a készlet nagysága, valamint a készletezési költség is. De nő az üzemszünetre való hajlamosság, mert ha a szállítók nem képesek időben leszállítani a megrendelt nyersanyagot, akkor a gazdálkodó egység tevékenységében szakadás következik be, mely lényegesen befolyásolja pénzügyi helyzetét.

Az üzemszünethez vezető külső okokat két nagy csoportba sorolhatjuk:

a) azok, amelyek befolyásolják a vállalatot, mielőtt ez megvalósítaná tevékenységét. Ezek a következők: jogszabályok; szolgáltatók által biztosított villamos energia, víz, gáz; finanszírozási piacról megszerezhető pénzösszeg; munkaerőpiac, munkakeresletet képviselő személyek; szállítóktól származó nyersanyag. Ezeknek a tényezőknek a hiánya negatívan befolyásolja a gazdasági szereplők tevékenységét.

b) a külső okok második csoportjához azok tartoznak, amelyek e tevékenység befeje-

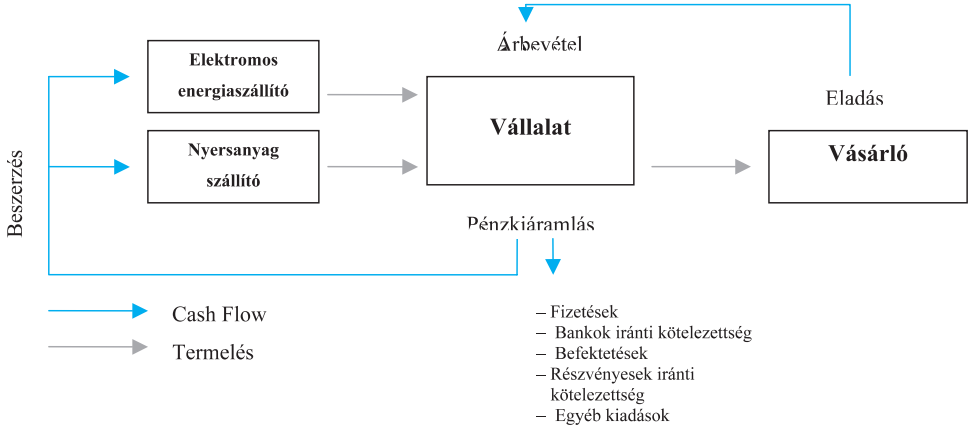
[3] Meyer, W. – Kuhn, M. – Simone, A. – Sormani, E.: *Business Interruption Insurance.* Swiss Reinsurance Company, Zürich, 2004.

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:00 PM Page 38

zése után hatnak a vállalatra. Ezek közül a legfontosabbak a vevők, akik ha valamilyen oknál fogva nem vásárolnak, a vállalat készletre termel, és nem bevételezi az előállított termékek ellenértékét. Így képtelen fedezni költségeit, és nem tud újratermelni sem. Tehát a tevékenységben ez is szakadást idéz elő.

A fenti kétfajta ok könnyebb megértése érdekében a 3. ábrán bemutatjuk egy vállalat termelési folyamatán keresztül, hogy a különböző tényezők hogyan befolyásolják azt.

3. ábra[4]

A vállalat a tevékenysége során előállított termékek eladásából származó bevételt arra a célra használja fel, hogy fizetési kötelezettségeit teljesítse partnerei felé, hogy fedezze költségeit és újabb nyersanyagot vásároljon a termelési tevékenység folytatása érdekében. Azonban ha a vállalaton belüli okok megakadályozzák a késztermék előállítását (például ha valamelyik technológiai felszerelés meghibásodása a tevékenység megszakítását idézi elő), annak eredményeként elmarad a vállalt árbevétel, és nem képes teljesíteni kötelezettségeit. Ugyanilyen következménnyel jár az is, amikor a nyersanyagszállító vagy elektromosenergia-szolgáltató cégek bizonyos események következtében képtelenek szállítási kötelezettségeiket teljesíteni.

Azokat a károkat, melyeket a tevékenység megszakítása idézett elő, egy gazdasági szereplő üzemszünet-biztosítási szerződése fedezheti.

[4] Hilles, A – Barnes, P.: *The definite Handbook of Business Continuity Management.* John Wiley & Sons Ltd., Chichester, 2001.

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:00 PM Page 39

3. Az üzemszünet-biztosítás jellemzői

A biztosítástípus könnyebb megértése érdekében alább vázoljuk a biztosítási szerződés megkötésének legfontosabb feltételeit, melyek alapján a biztosító arra vállal kötelezettséget, hogy megtéríti azokat a biztosított üzemszüneti veszteségeket, melyek a tevékenység megszakítása miatt keletkeztek.

A legtöbb országban, így Magyarországon és Romániában is az üzemszüneti károk elleni biztosítást a különböző vagyonbiztosítások kiegészítéseként kötik. Ez a kiegészítő biztosítás fedezetet nyújt a biztosított olyan pénzügyi veszteségeire, amelyek a biztosított vagyontárgyakban keletkezett kockázatokból eredő károk következtében fellépő üzemszünet vagy üzemzavar miatt keletkeztek. A pénzügyi veszteségek a következők lehetnek: elmaradt nettó haszon, állandó költségek, munkabérek, megnövekedett üzemelési költségek stb.

3.1. A biztosítási esemény meghatározása.

A biztosítási esemény a szerződő vagyonában egy biztosított esemény okozta dologi kár következményeként fellépő bruttó fedezet csökkenése, ami a biztosított által használt és a szerződésben feltüntetett telephelyen folytatott biztosított tevékenység megszakadásából származik.

A fennebb említett két ország gyakorlatában háromfajta üzemszünet-biztosítás létezik. Ezek a következők:

– Tűz és járulékos kockázatait követő üzemszünet biztosítása. E típus esetén az események a következők: tűz, robbanás, villámcsapás, repülőgép lezuhanása, vihar, földrengés, árvíz, vezetéktörés, jégverés, hónyomás, egyebek (közműszolgáltatás kimaradása, áruromlás, betöréses lopás, rablás, járvány, ételmérgezés, megközelíthetetlenség, „kulcsüzlet” zárva tartása). A biztosított értéket viszont a következőképpen fogalmazhatjuk meg: a forgalom csökkenése következtében bekövetkező bruttó profitveszteség (minden veszteségcsökkentő költséggel együtt, az így elkerülhető veszteség erejéig), mely a tűzbiztosítással fedezett kockázati esemény miatt állt elő. Ez az üzemszünet-biztosítás egyik fajtája, vagyis tűzüzemszünet-biztosítás.

– Géptörés biztosítási eseményt követő üzemszünet biztosítása. Ennek a szerződésnek az alapján fedezni lehet minden olyan pénzügyi veszteséget, mely a tevékenység szüneteléséből származik akkor, ha ez géptörésből vagy gépbalesetből származik, azzal a feltétellel, hogy ezek géptörés-biztosított gépek legyenek.

– Mérnöki kockázatok biztosítási eseményeit követő üzemszünet biztosítása. Az ilyen típusú biztosítással fedezni lehet az építés- és szerelés-biztosítási események miatti

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:00 PM Page 40

határidőcsúszásból származó veszteségeket, valamint az elektronikai berendezések okozta károk miatti többletköltségeket. A határidőcsúszásból származó veszteségek alatt azokat az elmaradt árbevételeket, illetve többletköltségeket értjük, amelyek akkor keletkeznek, ha az építési, szerelési munkálatokat az erre vállalkozó fél nem fejezi be a szerződésben megállapított időpontig, és ennek okán a tulajdonos nem tudja időben elkezdeni tevékenységét.

3.2. Üzemszüneti veszteség. Üzemszüneti veszteség az üzemszünet következtében, annak tényleges tartalmára, de legfeljebb a biztosító által vállalt üzemszüneti időtartamra (fedezeti tartam: ameddig a biztosítási esemény bekövetkezésének időpontjától a biztosító kötelezettsége tart) eső elmaradt nyereségnek és az állandó költségnek az összege, melyből levonják a megtakarított (fel nem merült) biztosított költségeket.

3.3. Biztosítási összeg. A biztosítási összeg nem más, mint a bruttó fedezet (az összeg, amellyel a forgalom, a záró készletérték és félkész áruk értékének összege meghaladja a nyitó készletérték, a félkész áruk értékének és a nem biztosított változó költségek összegét), mely értékét két elv alapján lehet meghatározni:

– *Hozzáadásos elv*: bruttó fedezet = állandó költségek + nettó nyereség.

Az állandó költségek azok a szükséges ráfordítások (pl. munkabérek, illetmények, bérleti díjak stb.), amelyeket a biztosítottnak az üzemszünet tartalma alatt okvetlenül ki kell fizetnie annak érdekében, hogy a helyreállítás után az üzemeltetés újraindítását mihamarabb lehetővé tegye, vagy amelyek megfizetésére az üzemszünet tartalma alatt köteles. A nettó nyereség értékét úgy kapjuk, meg, hogy az összes bevételből levonjuk a változó és állandó költségeket.

– *Különbség elve*: bruttó fedezet = forgalom – változó költségek.

A forgalom a biztosított telephelyen folytatott üzleti tevékenység során eladott és leszállított árukért, ill. szolgáltatásokért a biztosított részére fizetett vagy fizetendő összeg. A változó költségek közé tartoznak azon költségek, amelyek az üzleti forgalommal egyenes arányban változnak.

E második elvnek az előzővel szemben számos előnye van: az új fix költségek automatikusan biztosítva vannak, a nem biztosítható költségek köre egyértelműen meghatározott, a biztosítási összeg meghatározása egyszerűbb, nincs szükség bizalmas adatok kiszolgálására (pl. nyereség).

A biztosítási összeget a megelőző üzleti év tényadatai, valamint a tárgyév tervadatai figyelembevételével kell meghatározni. Ha a kártalanítási időszak 12 hónapnál rövidebb, a

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:00 PM Page 41

biztosítási összeg megállapításának alapjául a kártalanítási időszakkal megegyező időtartamú időszak szolgál, mely alatt a legmagasabb bruttó fedezetet elérte.

3.4. Biztosítási díj. A biztosítás díját a biztosító a biztosítás díjalapjának függvényében biztosítási időszakonként kockázatarányosan határozza meg. A díjmegállapítás alapját képezi a biztosítási összeg, aminek a díjalappal alkotott szorzata eredményezi a díj nagyságrendjét. A díjkifizetés történhet egy összegben vagy részletfizetéssel, amikor is a biztosítási esemény bekövetkeztekor a díjhátralék azonnal esedékessé válik, és azt a biztosító levonja a kártérítés összegéből.

3.5. Önrészesedés. A nemzetközi gyakorlatban általában az üzembiztosítási szerződéseket önrészesedés megállapításával kötik, azzal a céllal, hogy a kisösszegű és gyakori károk fedezése a biztosított tulajdonába kerüljön, hogy mentesítse a biztosítótársaságot a kártérítés fizetésétől.

Az önrészesedés leginkább kéttípusú:

– *Pénzbeni önrészesedés*: az az összeg, amelyet a biztosított minden káreseményből maga visel. A kártérítési összeget a biztosító ezzel az értékkel csökkenti.

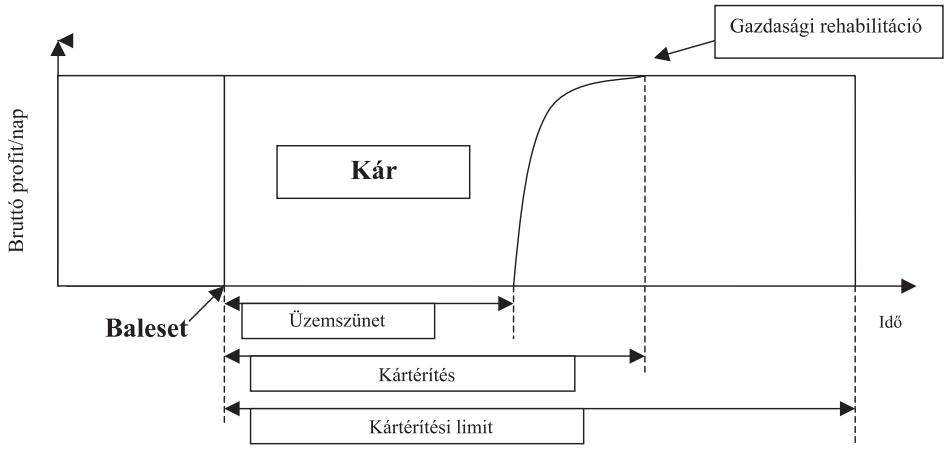
– *Időbeni önrészesedés*: a káresemény bekövetkeztével kezdődő, a biztosított által választott időszak, amelyre a biztosító kártérítési kötelezettsége nem áll fenn.

A szerződő felek a biztosított önrészesedését illetően általában 2–5 napban szoktak megállapodni. A biztosító az önrészesedést a biztosítási szerződés hatálya alatt bekövetkezett minden egyes káreseménynél figyelembe veszi.

3.6. Kártérítési időszak – Üzemszüneti periódus. A kártérítési időszak azt az időszakot jelenti, amely a káresemény bekövetkezésével kezdődik és a legkisebb választott kártérítési időszak végével zárul, amely idő alatt az üzleti tevékenység eredményére a káresemény negatív hatása érvényesül. Ennek jobb megértése érdekében tekintsük meg a következő ábrát!

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:00 PM Page 42

4. ábra. Kártérítési periódus[5]

A kártérítési időszak hossza különbözik vállalatonként, mert ez lényegesen függ a termelésben használt gépek és felszerelések fejlettségi fokától, de ugyanakkor befolyásolja azt a biztosított vállalat mérete is. Minél komplexebb gépeket használnak, valamint minél nagyobb a termelő vállalat mérete, annál hosszabb lesz az a periódus, amely szükséges a helyreállításhoz. Ennek függvényében a szerződő felek meghatároznak egy kártérítési időkorlátot, mely általában 12 hónap, de ennél több is lehet. Miután a káresemény bekövetkezik, a biztosító mindaddig fizet kártérítést a biztosítottnak, amíg a gazdasági rehabilitáció meg nem történik, azaz akkor fejeződik be a kártérítési periódus, amikor a tényleges forgalom eléri azt az összeget, amely a kár bekövetkezése előtt volt. Azt azonban szem előtt kell tartani, hogy a tényleges kártérítési periódus nem haladhatja meg a kártérítési limitet, melyet a szerződésben rögzítettek. Ennek hosszát úgy határozzák meg, hogy figyelembe veszik a következő tényezőket: a törmelék és romeltakarítás lehetősége, tartalma; tervezési időszak; újraépítési időszak; hatósági korlátozások; gépek és berendezések beszerzési korlátai; külgazdasági és politikai nehézségek; kezelő személyzet kiképzése; az elvesztett piac visszaszerzése; váratlan események az üzemszünet tartalma alatt.

3.7. A kártérítés meghatározása és kifizetése. A biztosító az üzemszüneti veszteségek alapján megállapított kártérítési összeget a legrövidebb időn belül fizeti ki. A kártérítés értékének meghatározása a következőképpen történik:

[5] ERC Frankona: *Fire Business Interruption – Insurance Solutions & Characteristic Features*, Münich, 2001.

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:00 PM Page 43

– árbevétel-csökkenés = az üzemszünettel azonos előző évi tartam árbevétele – az üzemszünet alatti időszak árbevétele

– az árbevétel-csökkenés X biztosítási összeg korrekciós tényezője = a biztosítási időszakra tervezett árbevétel-kieséssel

– az árbevétel-kiesés X bruttó nyereség ráta = a bruttó nyereség csökkenése

– a bruttó nyereség csökkenése + az üzemszüneti veszteség csökkenése érdekében felmerülő többletköltség – a fix költségekben elért megtakarítás = kártérítési összeg.

Léteznek bizonyos költségek, melyeket a biztosítási szerződés feltételei kizárnak a kártérítésből, ezek a következők: az üzemállás (karbantartás, átalakítás) alatt bekövetkezett alapbiztosítási eseményekből eredő veszteségek; okmányok, iratok, értékcikkek, készpénz elveszte, megsemmisülése, megrongálódása miatti többletköltségek; számítógépek, elektronikus berendezések üzemzavarából eredő költségek, veszteségek; hatósági intézkedések következménye miatti veszteségek; a helyreállítás pénzügyi fedezetének hiánya következtében felmerült költségek; a helyreállítás indokolatlan késedelmével összefüggésben keletkeznek.

Kártérítést a biztosított a kártérítési kérelem benyújtása révén kérhet, melyhez csatolni kell az összes olyan számlakönyvet és egyéb üzleti könyvet, kifizetési számlát, mérlegkimutatást és egyéb dokumentumot, bizonyítékot, információt és minden olyan adatot, amely a kárigény elbírálásához, a kár mértékének megállapításához szükséges.

4. Összehasonlítás

Ismerve az üzemszünet-biztosítási szerződés legfontosabb elemeit, a következőkben röviden arra szeretnénk kitérni, hogy mi az eltérés a *tűz* és a *géptörés* üzemszünet-biztosítási elvek, valamint mi a kapcsolat a *vagyon* és az *üzemszünet* biztosítások között.

1. Eltérés a tűz és géptörés üzemszünet-biztosítási elvek között. a) a géptörés kárfrekvencia magas; b) gyakorlatban csak részleges géptöréskárok keletkeznek, de teljes üzemszünet-kár lehetséges; c) a géptörés üzemszünet-biztosítás elvei azonosak a tűz-üzemszünetével, kivéve az egyedi gépek relatív fontossági faktorának alkalmazását;

a) A tűz és a géptörés üzemszünet-biztosítási összegek és kártérítési időszakok nem szükségszerűen azonosak.

2. Kapcsolat a vagyon és az üzemszünet biztosítások között

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:01 PM Page 44

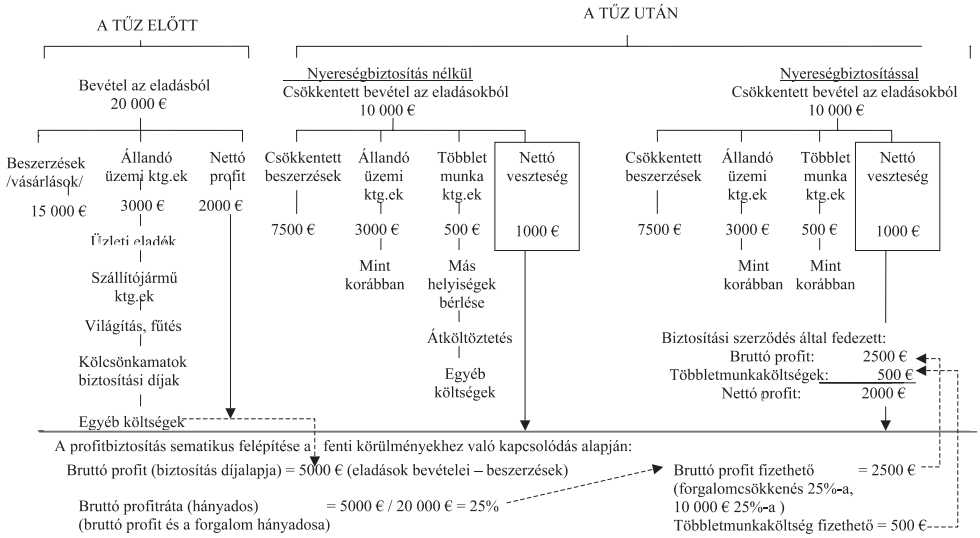
1. táblázat

	Vagyonbiztosítás	Üzemszünet-biztosítás
Tárgya	Látható, tapintható	Láthatatlan, nem megfogható
Biztosítási összeg	A múltban realizálódott dolgok értéke	A jövőben létrejöhető absztrakt összeg
Kár	Mérhető, megállapítható	Becsülhető
Biztosítási esemény	Tűz, robbanás, villámcsapás, elemi és technikai károk, stb.	A vagyonbiztosítási események miatt bekövetkező üzemállás, ill. üzemzavarok

5. Gyakorlati példa

Ez a példa megpróbál fényt deríteni arra, hogy milyen előnye van egy olyan kereskedelmi üzletnek, mely nyereségbiztosítással rendelkezik, egy olyannal szemben, aki nem kötött ilyen jellegű szerződést.

Tűz-üzemszünet biztosítás fontossága kereskedelmi üzletek esetén!

A fenti példa alapján következtetésként elmondhatjuk, hogy az a kereskedelmi üzlet, amely nem köt nyereségbiztosítást, a káresemény bekövetkezte után veszteséget szenved, ellentétben azzal, amelyik nyereségbiztosítással rendelkezik, és ez alapján a biztosító fedezi bruttó profitját, valamint többlet munkaköltségét és ennek eredményeként 2000 € nettó profitot realizál.

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:01 PM Page 45

6. Az üzemszünet biztosításának piaca Romániában 2003–2004 között

Az alábbi táblázat azt szemlélteti, hogy miként alakultak a befizetett biztosítási díjak, valamint a kifizetett kártérítési összegek 2003–2004-ben az első 10 helyen álló biztosítótársaságok esetében.

2. táblázat[6]

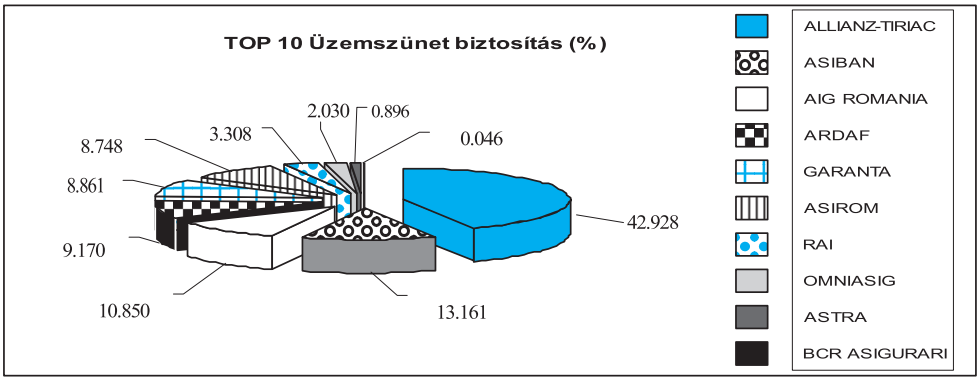
TOP 10 befizetett díjak alapján 2004	Biztosító	Befizetett díjak (ezer lej) 2003	Befizetett díjak (ezer lej) 2004	Változás (%)	Kifizetett kártérítés (ezer lej) 2003	Kifizetett kártérítés (ezer lej) 2004	Változás	Piaci részesedés (%) 2004
1	ALLIANZ-ŢIRIAC	26 049 757	41 426 221	59,03	0	0		42 928
2	ASIBAN	8 710 128	12 700 887	45,82	0	0		13 161
3	AIG ROMÂNIA	15 481 380	10 470 250	-32,37	16 732	23 102	0,38	10 850
4	ARDAF	336 486	8 849 293	2529,91	500 000	3 074 300	5,15	9170
5	GARANTA	1 314 220	8 551 093	550,66	0	0		8861
6	ASIROM	6 637 847	8 442 194	27,18	0	0		8748
7	RAI	2 549 893	3 192 463	25,20	156 448	375 955	1,40	3308
8	OMNIASIG	15 117 570	1 958 538	-87,04	0	22 293		2030
9	ASTRA	1 332 535	864 819	-35,10	23 697	120 215	4,07	0,896
10	BCR ASIGURĂRI	147 182	43 957	-70,13	0	0		0,046
TOP 10 ÖSSZES		77 676 998	96 499 715	24,23	696 877	3 615 865	4,19	99 998
ÖSSZES		83 696 719	96 501 941	15,30	782 021	3 615 865	3,62	100

A befizetett díjak összértéke azt mutatja, hogy 2004-ben 15,30%-kal nőtt 2003-hoz képest a begyűjtött biztosítási díjak összege, de ugyanakkor az összesen kifizetett kártérítés is 3,62-szer nagyobbak 2004-ben 2003-hoz viszonyítva. Mindez azzal magyarázható, hogy napjainkban egyre fontosabbá válik az ilyen típusú biztosítás, mert lényesen megnőtt azon események száma, melyek a tevékenység megszűnését eredményezik.

A piaci részesedés alapján vezető helyen van az Allianz-Ţiriac Biztosító, 42,93%-kal. A következő diagram a különböző biztosítási társaságok piaci részesedését szemlélteti az üzemszünet-biztosítás piacán Romániában.

[6] Comisia Naţională de Supraveghere a Asigurărilor, Rapoarte

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:01 PM Page 46

Következtetések

Napjainkban nagyon sokan felismerték, hogy mennyire fontos a különböző nem kívánt események által generált pénzügyi veszteségek elleni hatékony védekezés, és ennek következményeként jött létre az üzemszünet-biztosítás három típusa. Ilyen biztosítási szerződéseket köthetnek a termeléssel foglalkozó vállalatok, turisztikai egységek, valamint különböző irodák, amelyek esetében a biztosítási összeg meghatározásához nemcsak a bruttó fedzetet veszik figyelembe, hanem a káreseményt követően gyakran azokat a többletköltségeket is biztosítják, melyek az átköltözéssel vagy más helyiség bérlésével kapcsolatban merülnek fel.

A biztosított számára nyilvánvaló az üzemszünet-biztosítás fontossága és szükségessége. Feltevődik a kérdés, hogy vajon a biztosító számára is előnyös-e. Ha a piacgazdaság egyszerű szabályait vesszük figyelembe, elmondhatjuk, hogy egy termék vagy szolgáltatás akkor profitábilis, ha az kielégíti a fogyasztók szükségleteit. Tehát az üzemszünet-biztosításról is kijelenthetjük, hogy fontos, mert megvédi a biztosítottakat az egyre gyakoribb kimenetelű kedvezőtlen eseményektől.

Mivel a gazdaság és a különböző gazdálkodó egységek környezete állandó változáson megy át, állandóan változnak a biztosítási igények is. A biztosítótársaságok feladata, hogy lépést tartsanak azokkal a változásokkal, amelyek lényegesen befolyásolhatják a biztosítottak helyzetét a versenytársakkal szemben. A régen érvényben lévő biztosítási feltételek mára már elavultak, ezért fontos folyamatosan elemezni azokat a kockázatokat, amelyeknek a gazdaság szereplői ki vannak téve: milyen valószínűséggel következnek be, miként befolyásolják ezek az események a vállalat vagyonát, valamint hogy az események súlyossága igazolja a biztosítás szükségességét.

ujforum53.qxp 7/7/2006 5:01 PM Page 47

Irodalomjegyzék:

1. Bommeli, M.: *Contingency Covers – Force Majeure and Liquidated Damages Insurance.* Swiss Reinsurance Company, Zürich, 1999.
2. Ciumaș, C.: *Economia asigurărilor.* Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003.
3. Cloughton, D.: *Business Interruption.* The Chartered Insurance Institute, The Bath Press, Bath Avon, England, 1991.
4. Dimmer, K.: *Loss of Profits Insurance – Quo Vadis?* Exposure No. 6, GE Frankona Re, Münich, 2001.
5. ERC Frankona: *EML or PLM – Does It Make A Difference?* Münich, 1997.
6. ERC Frankona: *Fire Business Interruption – Insurance Solutions & Characteristic Features.* Münich, 2001.
7. Galey, G.: *Contingent Business Interruption and Other Special Covers.* Swiss Reinsurance Company, Zürich, 2002.
8. Gamien, E., Phillip, J.: *Business Interruption Insurance – Theory and practice.* Buckley Press Ltd., London, 1992.
9. Hickmott, G. J. R.: *Interruption Insurance Practical Issues.* Witherby & Co. Ltd., London, 1999.
10. Hilles, A. – Barnes, P.: „The definite Handbook of Business Continuity Management" John Wiley & Sons Ltd., Chichester, 2001.
11. Hungária Biztosító Rt.: *Üzemszünet biztosítás szerződési feltételei.* 2005.
12. Luck, P.: *Special Risks.* Swiss Reinsurance Company, Zürich, 1998.
13. Markman, M.: *How Business Interruption Losses Stemming From September 11 Will Be Calculated.* Pricewaterhouse Coopers, 2002.
14. Meyer, W. – Kuhn – M., Simone, A. – Sormani, E.: *Business Interruption Insurance.* Swiss Reinsurance Company, Zürich, 2004.
15. Münich Re.: *Machinery Insurance – Types of cover and policy conditions.* Münich Re archives, 2004.
16. Münich Re.: *Machinery Loss of Profits.* Münich Re Publications, Münich, 1997.
17. Penzenstadler, E.: *Characteristic Features Of Fire Business Interruption Coverage.* GE Frankona Re –Exposure-Property & Engineering, No. 7, 2001.
18. S.C. Allianz-Țiriac Asigurări S.A.: *Condiții de asigurare* – Asigurarea pierderilor financiare, 2005.
19. Swiss Re: *Business Income Protection.* Zürich, 2000.
20. Viar, G.: *Handling Advanced Loss Of Profits Losses.* GE Frankona Re –Exposure-Property & Engineering, No. 7, 2001.